

Vol verwachting ...¹

“Het eerste en laatste woord van de Schrift is: verwachting; het *scheppingsverhaal* is immers reeds geordend met het oog op de *Sabbat* en de *Sabbat* dient om te beseffen en te verkondigen (samen met het Sabbatsjaar en jubeljaar) dat God, déze God de wereldvrede bedoelt en bewerkt.”²

De verwachting in de bijbel is gestempeld door de aardsheid van het geloof in de Joodse traditie - en daarmee is het iets anders dan berusting. Verwachting heeft te maken met de keuze om je te richten op de Heer (Jhvh), waar je zelf geen uitweg ziet (Psalm 27: 14). En breder: verwachting heeft te maken met de manier waarop je in het leven staat: gericht op de *Sabbat*.

Op weg naar Kerst gaan we in de leer bij het Jodendom, want “... het christendom heeft het Jodendom nodig om niet te vervluchtigen tot heidendom...”³

De verwachting is een doorlopend thema in heel de Schrift. Vanaf het begin worden wij (zie het citaat van Miskotte) geroepen om als mens te leven vanuit de verwachting. Dat wil zeggen: dat we ons leven richten, dat we ons leven ordenen met het oog op de toekomst. Zonder verwachting wordt ons leven richtingloos, chaotisch. Een toekomst van vrede, van orde, van tot-zijn-recht komen geeft doel en zin aan ons leven. De belofte staat weliswaar nog uit, maar ze is hier en nu al heilzaam aanwezig: ze bepaalt onze manier van leven in het hier en nu.

Verwachting richt ons leven, ordent ons bestaan. En we kunnen gericht leven, omdat we reeds zoveel ontvingen. Tekens van het verbond van God in de regenboog. Tekens van Gods liefde in levend brood en levend water. Tekens van Gods genade in Christus.

We ontvingen reeds zoveel, en weten daardoor iets van wat we verwachten. Beloften zijn vervuld, maar er staat ook nog een deel te vervullen. Ondertussen doet alles wat we al ontvingen smaken naar méér... Vrede, shalom, nam nog geen intrek in de wereld, nam nog geen intrek in ons hart. Maar we weten er al wel van. Als een belofte van wat komt. Opdat we ons leven ernaar zullen richten.

Zo geeft de verwachting richting aan ons leven, ordent de verwachting de onbegrensde ruimte van het bestaan.

En in de levensruimte die de verwachting ordent en afgrenst is er plaats voor de *ontmoeting* die onze eenzaamheid doorbreekt, voor het *licht* dat het duister van zonde en dood doorbreekt, en voor de *Naam* die elk van ons bij name tot leven roept.

Ds. Nico de Lange

¹ Afbeelding: *Vol verwachting* - kunstwerk door Heleen de Lange

² K.H. Miskotte, *Bijbels ABC*, Amsterdam: Ten Have 1966², p. 166

³ F. Rosenzweig in M. van Loopik (red.), *Tweespalt en verbondenheid*, Zoetermeer 1998 - geciteerd naar “Voor onderweg”, juni 1999